

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (ديات)

ديه شجاج (۴)

جلسه ۵۱

استاد مهدی حجازی

ديه شجاج

- از آنجایی که ديه نافذه مختص به مرد ذکر شده، پس درمورد زن اگر اتفاق بیفتند:
 - ۱- احتمال دارد به اصل که همان ثبوت ارش باشد حکم شود.
 - ۲- احتمال دارد حکم به نسبت سنجی شود؛ یعنی نصف ديه نافذه مرد.
 - ۳- احتمال دارد همان ۱۰۰ دینار ثابت باشد (که مصنف در بعضی فتاوی خود حکم کرده).
- تمام مقادیر ديه که ذکر شد، درمورد مرد و زن کامل بود؛ ولی برای ذمی و عبد، باید با ديه کاملشان نسبت سنجی شود؛ مثلاً در ديه نافذه:
 - برای مرد کامل: ۱۰۰ دینار بود (یک دهم ديه کامل).
 - برای ذمی: ۸ دینار است (یک دهم ديه کامل).
 - برای عبد: یک دهم قیمت عبد است.
- مراد از ارش و حکومت در این بحث، یکی است و محاسبه آن به این صورت است:
 - برای حرّ: مابه التفاوت عبد سالم از جنایت و عبد مجنی علیه را محاسبه کرده و به همان نسبت، از ديه کامل حرّ، به عنوان ارش پرداخت شود.
 - برای عبد: مابه التفاوت قیمت عبد سالم از جنایت و عبد مجنی علیه، همان ارش است که به مولی پرداخت می شود.